

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України Янченко Г.І. (реєстр. № 10430 від 25.01.2024)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 26 січня 2024 року (електронна картка документа (1452261) Комітет на засіданні 6 лютого 2024 року (протокол № 184) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України Янченко Г.І. (реєстр. № 10430 від 25.01.2024).

Проектом Постанови пропонується утворити тимчасову спеціальну комісію з метою, зокрема, забезпечення формування та реалізації державної політики з питань створення умов для інвестиційної діяльності в Україні та захисту прав і свобод інвесторів, здійснення збору та аналізу інформації стосовно випадків порушення прав бізнесу органами державної влади України, здійснення аналізу існуючого стану інвестиційної привабливості України та забезпечення підготовки пропозицій щодо внесення змін до законодавчих актів стосовно посилення захисту прав бізнесу.

Відповідно до положень частини другої статті 89 Конституції України, частини першої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частини першої статті 85 Регламенту Верховної Ради України тимчасова спеціальна комісія створюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету, якщо предмет правового регулювання таких проектів не належить до предметів відання комітетів, утворених Верховною Радою України.

Порядок утворення, вимоги до персонального складу тимчасової спеціальної комісії визначені положеннями статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та статті 85 Регламенту Верховної Ради України.

Так, кількісний склад тимчасової спеціальної комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп). Пропозиції щодо кількісного та персонального складу тимчасової спеціальної комісії подаються депутатськими фракціями

(депутатськими групами) у п'ятиденний строк з дня направлення до них звернення ініціатора (ініціаторів) утворення тимчасової спеціальної комісії. У складі тимчасової спеціальної комісії може бути представлено не менш як по одному народному депутату від кожної депутатської фракції (депутатської групи). Якщо депутатська фракція (депутатська група) не запропонувала у встановлений строк представників для роботи в тимчасовій спеціальній комісії, то комісія створюється без участі представників цієї депутатської фракції (депутатської групи).

Крім цього, Верховна Рада України приймає постанову про утворення тимчасової спеціальної комісії, в якій визначає, зокрема, назву тимчасової спеціальної комісії; мету, завдання і коло питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється тимчасова спеціальна комісія; кількісний і персональний склад комісії, голову та заступника голови комісії. На посаду голови тимчасової спеціальної комісії не може бути обраний голова комітету. Голова тимчасової спеціальної комісії, заступник голови та секретар комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції (депутатської групи). Секретар тимчасової спеціальної комісії обирається на першому засіданні тимчасової спеціальної комісії з числа її членів.

Положеннями частини першої статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України», частини сьомої статті 87 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом лише однієї тимчасової спеціальної комісії.

1. Щодо змісту проекту Постанови (реєстр. № 10430 від 25.01.2024) Комітет зазначив таке.

1.1. Проектом Постанови пропонується утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів (далі – Тимчасова спеціальна комісія) та визначити її основними завданнями:

підготовку та подання на розгляд до Верховної Ради України в установленому порядку законодавчих ініціатив щодо захисту прав інвесторів, забезпечення рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форми власності, а також ефективного інвестування в економіку України, розвитку міжнародного економічного співробітництва та інтеграції;

визначення пріоритетних напрямів вдосконалення законодавства щодо створення умов для інвестиційної діяльності;

забезпечення захисту прав інвесторів (бізнесу);

здійснення парламентської співпраці з бізнес-асоціаціями та профільними структурами для сприяння створенню безперешкодних умов для залучення інвестицій.

Комітет привернув увагу до того, що Верховною Радою України дев'ятого скликання вже було утворено три тимчасові спеціальні комісії, основні завдання та

назви яких були аналогічними основним завданням та назві утворюваної Тимчасової спеціальної комісії^{1,2,3}.

З огляду на це Комітет зазначив, що відповідно до положень частини другої статті 89 Конституції України, частини другої статті 1 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» спеціальні комісії Верховної Ради України є тимчасовим органом парламенту, який утворюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України.

Крім цього, положеннями частини першої, пункту 1 частини другої статті 86 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що повноваження тимчасової спеціальної комісії вважаються припиненими в разі прийняття Верховною Радою України закону, постанови або іншого акта, для підготовки якого створювалася ця тимчасова спеціальна комісія та які надаються народним депутатам України для ознайомлення разом зі звітом тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу, про що Комітет неодноразово зазначав у своїх експертних висновках на проекти Постанов Верховної Ради України про звіти Тимчасової спеціальної комісії^{4,5,6,7,8,9}.

Враховуючи зазначене Комітет зауважив, що утворення Тимчасової спеціальної комісії, назва та коло питань (основні завдання) якої є аналогічними за змістом та обсягом до назви та кола питань (основних завдань) тимчасової спеціальної комісії, строк повноважень якої закінчився, є фактичним продовженням діяльності попередньо утвореної тимчасової спеціальної комісії.

¹ Постанова Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (№ 683-IX від 05.06.2020).

² Постанова Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (№ 1577-IX від 29.06.2021).

³ Постанова Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (№ 2637-IX від 06.10.2022).

⁴ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про попередній звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (реєстр. № 4443 від 01.12.2020) (протокол № 56).

⁵ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про річний звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (реєстр. № 5632 від 07.06.2021) (протокол № 74).

⁶ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України Янченко Г.І. (реєстр. № 6474 від 28.12.2021) (протокол № 98).

⁷ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Янченко Г.І. (реєстр. № 9157 від 29.03.2023) (протокол № 151).

⁸ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Янченко Г.І. (реєстр. № 9157 від 29.03.2023, доопрацьований) (протокол № 152).

⁹ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Янченко Г.І. (реєстр. № 10114 від 04.10.2023) (протокол № 169).

1.2. Комітет зазначив, що за структурою та змістом внесений проект Постанови (реєстр. № 10430) повторює проекти постанов Верховної Ради України про утворення тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів (реєстр. №№ 5659, 8007), щодо яких Комітет висловив низку зауважень у своїх висновках від 16 червня 2021 року та 7 вересня 2022 року (протоколи №№ 74, 128).

Крім цього, Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України також було висловлено відповідні зауваження у своїх довідках до постанов Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» від 29.06.2021 № 1577-IX¹⁰ та від 06.10.2022 № 2637-IX¹¹.

Враховуючи наведене, Комітет привернув увагу до того, що у підпунктах 1 та 2 пункту 2 проекту Постанови ініціатор внесення визначає основними завданнями Тимчасової спеціальної комісії: підготовку та подання на розгляд до Верховної Ради України в установленому порядку законодавчих ініціатив щодо захисту прав інвесторів, забезпечення рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форми власності, а також ефективного інвестування в економіку України, розвитку міжнародного економічного співробітництва та інтеграції; визначення пріоритетних напрямів вдосконалення законодавства щодо створення умов для інвестиційної діяльності.

З огляду на це Комітет зауважив, що тимчасова спеціальна комісія створюється для підготовки і попереднього розгляду питань, а також для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України на правах головного комітету, якщо предмет правового регулювання таких проектів не належить до предметів відання комітетів, утворених Верховною Радою України (частина перша статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина перша статті 85 Регламенту Верховної Ради України).

2. Щодо оформлення проекту Постанови (реєстр. № 10430 від 25.01.2024) Комітет зазначив, що проект оформлено з дотриманням основних вимог законодавчої техніки та вимог Положення «Про порядок роботи з документами у Верховній Раді України», затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України «Про деякі питання забезпечення документообігу у Верховній Раді України в електронній та паперовій формах» від 8 лютого 2021 року № 19.

3. Щодо кількісного та персонального складу утворюваної Тимчасової спеціальної комісії Комітет зазначив, що згідно з пропозиціями депутатських фракцій та депутатських груп, що надійшли до ініціатора внесення, пропонується

¹⁰ Довідка до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» від 29 червня 2021 року № 1577-IX (електронна картка документа (567385)).

¹¹ Довідка до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» від 6 жовтня 2022 року № 2637-IX (електронна картка документа (1022389)).

обрати до персонального складу Тимчасової спеціальної комісії таких народних депутатів України:

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»:

Жупанина Андрія Вікторовича;

Заславського Юрія Івановича;

Ковальчука Олександра Володимировича;

Лабу Михайла Михайловича;

Мандзія Сергія Володимировича;

Маслова Дениса Вячеславовича;

Фріса Ігоря Павловича

Янченко Галину Ігорівну – голова Тимчасової спеціальної комісії;

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ» – Синютку Олега Михайловича;

від депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – Ніколаєнка Андрія Івановича;

від депутатської фракції Політичної Партії «ГОЛОС» – Макарова Олега Анатолійовича;

від депутатської групи «Партія «За майбутнє» – Лабазюка Сергія Петровича;

від депутатської групи «ДОВІРА» – Білозір Ларису Миколаївну – заступником голови Тимчасової спеціальної комісії;

від депутатської групи «Платформа за життя та мир» – Скорика Миколу Леонідовича;

від депутатської групи «Відновлення України» – Столара Вадима Михайловича.

Комітет взяв до уваги те, що до проекту Постанови додані копії звернень ініціатора утворення тимчасової спеціальної комісії до всіх депутатських фракцій, депутатських груп у Верховній Раді України.

Враховуючи наведене, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України Янченко Г.І. (реєстр. № 10430 від 25.01.2024), та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України, відповідно до пункту 8 частини четвертої статті 20 та частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, розглянути його та визначитися шляхом голосування щодо цього проекту Постанови.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

